

bi pa tega ne storili, da se nadomestijo z uradniki, slovenskega jezika zmožnimi;

2. da se e. kr. namestniji v Gradci za 14 konceptnih dovoljenih 7700 fl. tako razdeli, da se za 5 slovenskih juristov 2500 fl., t. j. 500 fl. za vsakega porabi;

3. naj blagovoli pri ministerstvu notranjih zadev nastaviti posebnega poročevalca ali slovenskega referenta za vse slovenske okraje in v Mariboru ali Celji ustanoviti oddelek Graške namestnije za slovensko-štajerske okraje.

Novi Hammer-Amboss in pravi prijatelji slovenskim kmetom.

(Izv. dopis iz Maribora.)

(Konec.)

Kdo je snoval posojilnice, ter jih še snuje, da se pomaga kmetu, če je v stiski, z denarjem proti malim obrestim na osebni up, to je, da se ne vknjiži dolg na posestvo? Ali nemčurji? Kaj smo videli pred par leti, ko so v okrajnem zastopu ptujskem Slovenci, ki imajo sedaj večino, sklenoli osnovati okrajno hranilnico, da bi se naši kmetje otresli ptujske mestne hranilnice i ptujskih oderuhov? Ali niso napeli vse žile, zbobnali vse svoje prijatelje v Gradci pri namestništvu i na Dunaji pri ministerstvu, da se ta hranilnica ni dovolila? I tako delajo povsod. Kar se je toraj storilo tukaj, napravili so edino le slovenski narodnjaki.

Kdo je ustanovil in ustanavlja bralna društva, da ljudstvo čita, ter se tako uči, kaj se po svetu godi, kako ravnajo drugod, da laglje izhajajo? Slovenski narodnjaki! Ti pišejo slovenske liste, i slovenske knjige, katere n. pr. izdaja družba sv. Mohorja, ter jih na jezero in jezero vsako leto med slovensko ljudstvo razpošilja. Slovenski narodnjaki vas učijo hmelj pridelovati, ki v sedanjih časih še največ dobička donša. Slovenski narodnjaki so osnovali sadjerejsko društvo, ki bo pospeševalo i širilo sadjerejo, katera bo, če Bog da našemu še toliko haska donasala! Kjer imajo Slovenci večino v okrajnih zastopih, skušajo povsod z varčnim gospodarstvom dolge, katere so prej nemčurji, ko so bili v večini, tako pridno delali, poplatiti, da bo potem možno okrajne doklade, kolikor najbolj, znižati. V ptujskem okrajnem zastopu n. pr. gospodarijo Slovenci še le tri leta, pa so že poplačali, kakor čitajte v Slov. Gospodarji št. 35. z dne 30. avg., 20 jezer for. dolga, katerega so nemčurji prej v korist mestu Ptujju napravili. Ormoški okrajni zastop, ki je sedaj naroden, pa vže ravno tako nad jezero for. dolga poplačal, katerega poprej Kada napravil, itd.

V deželnem zboru potegujejo se naši poslanci, da bi dežela nekaj tudi za spodnjo Šta-

jersko storila, ne pa samo za gornjo i srednjo Štajersko, med tem ko do sedaj moramo Slovenci samo plačevati, da črno gledimo.

Ravno tako v državnem zboru, kjer so naši poslanci pomagali, da se je že par postav sklenolo, katere so kmetu v korist, kar tako oni, ki „Slov. Gospodarja“ čitajo, znajo.

Tako se slovenski narodnjaki povsod trudijo, da bi se zboljšalo stanje naših kmetov. Ti pa so to tudi kmalo spoznali, ter vedo dobro, kdo se samo hlina, kakor lisjak. Poslušali so toraj slovenske narodnjake i jih podpirali v njihovem delovanji. I glejte, sedaj je celo zagrizen nasprotnik dr. Forreger moral priznati i pohvaliti slovenske narodnjake, da res veliko storijo v povzdigo svojega naroda!

Posnemati hočejo torej nemčurji slovenske narodnjake. Ali pa bode tudi šlo? Kdo so ti nemčurji? Rojeni v mestu, izgojeni v mestu. O kmetu in o njegovih nadlogah znajo pa ravno toliko, kot nič. O nemškutarji velja, kar je Modrinjak pel:

„Proti sirotam slep i gluhi,
On ne zna, kje izraste kruh,
Na brestu, al' na vrbi.“

Zatoraj pa nemškutarji ne morejo znati, kako bi se kmetu pomagalo, tudi ko bi mu res pomagati hteli, kar pa tako niti misliti ni; kajti oni hočejo le nad Slovenci vladati, ter po nas tolči, kakor po nakovalu.

Ko bodo došle opet volitve, lazili bodo nemčurji okolo vas, kmetje, i se vam sladkali; hvalili se bodo, kako veliki prijatelji da Vam so, i kaj da hočejo vse za vas storiti, pa le hočejo, kajti v resnici dobrega za vas še niso nič storili. Nasprotno pa bodo črnili opet slovenske narodnjake, rekoč, da ti za ljudstvo nič ne storijo. Kmetje, spomnite se tedaj, da je celo dr. Foregger sam moral reči, „slovenski narodnjaki se ozirajo z veliko skrbjo na materijelni ali gnotni blagor slovenskega ljudstva.“

I. D.

Gospodarske stvari.

Ne hodimo prezgodaj grozdja trgati ali brati!

Trgatev ali branje po vinskih gorica h bi se naj takrat pričelo, ko je grozdje dozorelo. Spoznavamo to na tem, da so belih sort jagode na prisojnim delu žoltkaste ali rumenkaste, plavih ali modrih pa prek in prek z očrnelo barvo prevlečene in sploh malo užje vele. Zrelim jagodam se peške zelo lahko od meče ali mesa ločijo in peceljni so krhki, da grozd lahko odtrgaš.

Mnogo ljudij pa na to nič ne gleda ter brž ko je grozdje nekoliko mehko pa hajd na trgatev ali branje! Nasledek temu pa je, da imajo kisel mošt in slabo vino, za katero kup-